

Quo vadis, editorial?

Když jsem napsal před lety do *Cor Vasa* (2002;44:386) dopis *Editorial – je to tak těžké?*, myslel jsem si, že to podníti recenzenty či odborníky k vyššímu zájmu komentovat původní práce v *Cor et Vasa*. Právě jsem na internetu prolistoval ročníky *Cor et Vasa* 2009 a 2010 a trochu jsem posmutněl, protože mohu konstatovat, že se náš časopis, co se týče editorialů k původním pracím, za těch osm let vůbec nezlepšil.

V naprosté většině renomovaných časopisů jsou uváděny tzv. editorials – komentáře k původním článkům nebo úvodníky k obecným problémům daného oboru. Co se týče obecných zamyšlení, je mi potěšením konstatovat, že je skoro v každém čísle *Cor et Vasa* minimálně jedno, někdy dvě a jsou psána renomovanými kardiology s velmi dobrou erudicí, za mnohé uvádím dva náhodně vybrané.^{1,2}

Na druhé straně napsat komentář (editorial) k původní práci je velmi obtížné, neboť autor musí nejen okomentovat článek, srovnat jej s obdobnými pracemi ve světové lékařské literatuře, zaujmout k němu své osobní stanovisko a upozornit na slabiny, eventuálně chyby, kterých se autoři původní práce dopustili. Poslední takový komentář napsal prof. Widimský³ k práci MUDr. Krále a spol., a to v roce 2009!⁴ Přemýšlím, proč se tak ojediněle objevují, nebo lépe řečeno proč se skoro neobjevují tyto komentáře v *Cor et Vasa*. Buď nebyl nikdo redakční radou osloven, anebo se spíše nechtěl vybraný odborník k původním pracím vyjádřit. Možným kamenem úrazu je, že by oslovený autor editoriale musel jít se svými názory a osobními postoji před domácí odbornou veřejnost. Přitom však v např. v *Medicíně pro promoci*⁵ doc. Málek velmi podrobně komentoval článek o chronickém srdečním selhání publikovaný v *Mayo Clinic Proceedings*.⁶ I v řadě dalších překladových zahraničních periodik jsou přehledové články zahraničních autorů našimi předními odborníky komentovány, a to i s kritickým rozbořením. Že bychom se báli kritizovat nebo pochválit domácí kolegy? Je pravděpodobně pohodlnější napsat komentář k zahraničním autorům, kteří se ani nemohou obhájit, a také těch kritických poznámek není příliš mnoho. Vyjádření svého názoru v národním odborném časopise na publikaci, která je v něm uveřejněna, a vystavení se možné kritice odborné veřejnosti vyžaduje mimo jiné také osobní odvalu. Přitom by tyto komentáře upozornily na zajímavou práci. Pro mladé a lékaře jiných oborů jde o to nejcennější, co jim přední představitelé kardiologie mohou předat. Ale proč by to dělali? Mají snad strach, nebo jsou tak pohodlní? Nebo snad jsou původní práce publikované v *Cor et Vasa* tak nezajímavé, že neinspirují ke komentáři?

V prestižních časopisech, jakými jsou *European Heart Journal*, *Circulation*, *JACC*, a v řadě dalších jsou právě editorially tím nejhodnotnějším a nejzajímavějším, protože se jejich autor vyjadřuje dostatečně kriticky k dané práci a povětšinou velmi vtipně a vysoce odborně komentuje jednak závěry práce, ale také svůj názor. Redakce časopisu vždy uvádí, že editorial je pouze názorem autora a redakce za jeho obsah neodpovídá. Například ve dvou lednových číslech *European Heart Journal* 2010 je celkem šest editorialů (!) k původním pracím uveřejněným v těchto číslech. A ruku na srdce, kdo z vás si přečetl článek Laury Carboneové a spol.⁷ o epidemiologii zlomenin krčku stehenní kosti u nemocných se srdečním selháním? Když si však přečtete editorial k tomu článku od Justina A. Ezekowitz,⁸ možná si článek nalistujete a prohlédnete.

A tak mi na závěr dovoluji za celou redakční radu vyslovit prosbu na naše přední odborníky v kardiologii, ale i v jiných medicínských oborech, pomozte nám udělat z *Cor et Vasa* ještě atraktivnější a zajímavější odborný časopis a nebojte se vyjádřit svůj názor, který může být kontroverzní, avšak pro lékaře v praxi velmi potřebný.

Literatura

1. Rosolová H. Význam C-reaktivního proteinu v prevenci kardiovaskulárních nemocí. *Cor Vasa* 2009;51:389–391.
2. Veselka J. Od interny ke kardiologii, od kardiologie ke kardiovaskulární medicíně. *Cor Vasa* 2010;52:392.
3. Widimský J. Několik poznámek k plicní embolii. *Cor Vasa* 2009;51:762–763.
4. Král A, Bělohávek J, Dytrch V, et al. Současná léčba pacientů s akutní a subakutní plicní embolií s ohledem na nově publikovaná doporučení diagnostiky a léčby tohoto onemocnění. *Cor Vasa* 2009;51:767–772.
5. Málek I. Komentář. Chronické srdeční selhání: jeho diagnostika a léčba v současnosti. *Med Prom* 2010;11:63.
6. Ramani GV, Uber PA, Mehra MR. Chronic heart failure: contemporary diagnosis and management. *Mayo Clin Proc* 2010;85:180–195.
7. Carbone L, Bůžková P, Fink HA, et al. Hip fractures and heart failure: findings from the Cardiovascular Health Study. *Eur Heart J* 2010;31:77–84.
8. Ezekowitz JA. A new pathway? Failure, fragility, and fractures. *Eur Heart J* 2010;31,9–11.

Prof. MUDr. Jiří Vítovec, CSc., FESC,
I. interní kardiologická klinika, Fakultní nemocnice
u sv. Anny a LF MU, Brno, e-mail: vitovec@fnusa.cz